

Національний
банк України

Результати опитування керівників
підприємств Івано-Франківської
області щодо їх ділових очікувань*

III квартал 2020 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Івано-Франківської області в III кварталі 2020 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Івано-Франківської області у III кварталі 2020 року свідчать, що на тлі продовження адаптивного карантину респонденти очікують уповільнення скорочення обсягів виробництва товарів і послуг в Україні в наступні 12 місяців та позитивно оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств. Прогнозується посилення інфляційних процесів та значна девальвація національної валюти.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **зменшення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні** значно нижчими темпами: баланс відповідей – «мінус» 6.3% (у попередньому кварталі – «мінус» 62.5%) (графік 1), у цілому по Україні – «мінус» 16.1%;
- **зростання цін на споживчі товари та послуги** вищими темпами: 56.3% респондентів очікують, що зростання цін буде вище ніж 7.5% (у попередньому кварталі – 50.0%), у цілому по Україні – 44.4%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називають курс гривні до іноземних валют та витрати на виробництво (графік 2);
- **суттєву девальвацію національної валюти**: знецінення гривні відносно долара США очікують усі респонденти області (у попередньому кварталі – 81.3%), у цілому по Україні – 83.2%;
- **поліпшення фінансово-економічного стану своїх підприємств**: баланс відповідей – 13.3% (у попередньому кварталі – «мінус» 25.0%) (таблиця), у цілому по Україні – 4.4%;
- **помірне зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції**: баланс відповідей – 6.7% (у II кварталі 2020 року – «мінус» 26.7%) (таблиця). Обсяги реалізації продукції на зовнішньому ринку не зміняться: баланс відповідей – 0.0% (у II кварталі 2020 року – «мінус» 20.0%). У цілому по Україні очікується помірне зростання обсягів реалізації: баланси відповідей – 9.8% та 4.3% відповідно;
- **збільшення інвестиційних витрат на виконання будівельних робіт**: баланс відповідей – 6.3% (у попередньому кварталі – «мінус» 31.3%). **Обсяг витрат на машини, обладнання та інвентар**, за оцінками респондентів, **залишиться без змін**: баланс відповідей – 0.0% (у II кварталі 2020 року – «мінус» 37.5%). У цілому по Україні баланси відповідей – «мінус» 4.7% та 5.2% відповідно;
- **незмінну кількість працівників** на своїх підприємствах: баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 25.0%) (графік 4). У цілому по Україні керівники підприємств прогнозують зменшення кількості працівників: баланс відповідей – «мінус» 10.8%;
- **прискорення зростання цін на товари/послуги, що купують і продають підприємства**: баланси відповідей – 93.8% і 62.5% відповідно (у II кварталі 2020 року – 56.3% і 37.5% відповідно) (графік 6). За оцінками респондентів області, найбільше на подорожчання товарів/послуг власного виробництва впливатимуть ціни на сировину, матеріали та курс гривні до іноземних валют (оцінки впливу цих чинників зросли) (графік 7). Значно посилюється вплив цін на енергоносії;
- **зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника**: баланси відповідей – 56.3% та 50.0% відповідно (у II кварталі 2020 року – 62.5% та 31.3% відповідно) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежують спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти називають недостатній попит та брак обігових коштів (графік 5). За оцінками респондентів, значно посилюється вплив надмірного податкового тиску.

Посилилися очікування щодо зростання потреби підприємств у позикових коштах найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планують брати банківські кредити, надають перевагу кредитам у національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом не змінилися (графік 9). Головним стримуючим чинником залучення кредитних ресурсів респонденти називають невпевненість у спроможності підприємства вчасно виконувати боргові зобов'язання та занадто високі ставки за кредитами (графік 10).

Усі респонденти області зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій із коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 96.6%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

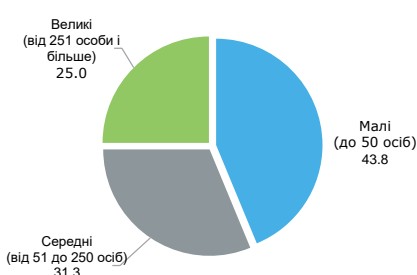
- **поточний фінансово-економічний стан поганий**: баланс відповідей – «мінус» 37.5% (у II кварталі 2020 року – «мінус» 18.8%), у цілому по Україні – «мінус» 5.6%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва вищий, ніж нормальний**: баланс відповідей – 14.3% (у попередньому кварталі – 25.0%);
- **підприємства області спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних ресурсів**: баланс відповідей – 33.3% (у II кварталі 2020 року – 20.0%).

Паспорт вибірки^{1,2}

Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

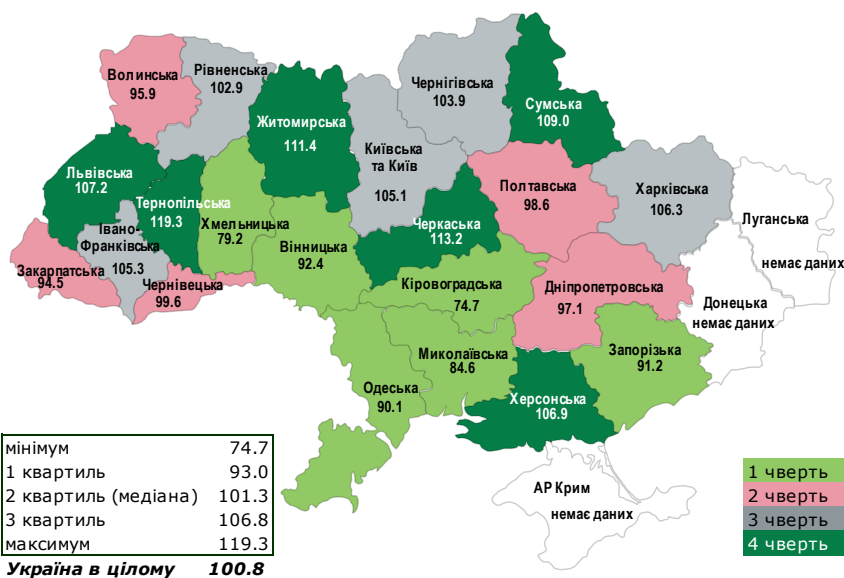

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 05–31 серпня 2020 року;
- опитано всього 16 підприємств;
- репрезентативно за таким видом економічної діяльності, як сільське господарство.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

Таблиця. Очікування підприємств Івано-Франківської області щодо ділової активності (за складовими)

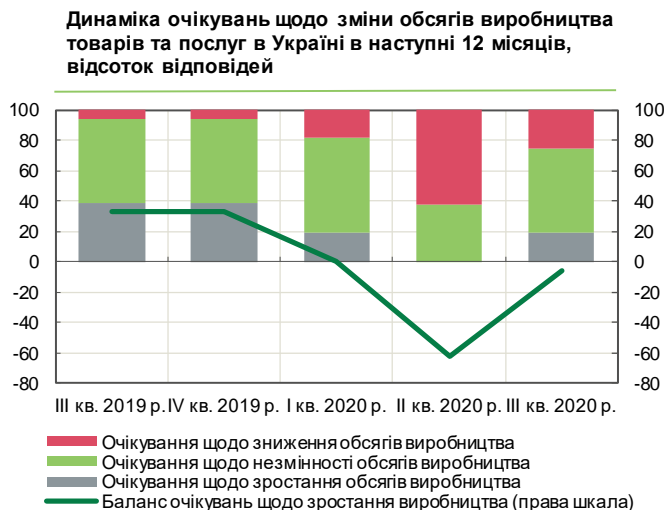
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	III кв. 2019 р.	IV кв. 2019 р.	I кв. 2020 р.	II кв. 2020 р.	III кв. 2020 р.
фінансово-економічного стану	16.7	11.1	-6.3	-25.0	13.3
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	22.2	27.8	12.5	-26.7	6.7
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-12.5	0.0	-6.3	-31.3	6.3
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	-11.1	22.2	0.0	-37.5	0.0
кількості працівників	-11.1	-5.6	-18.8	-25.0	0.0

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

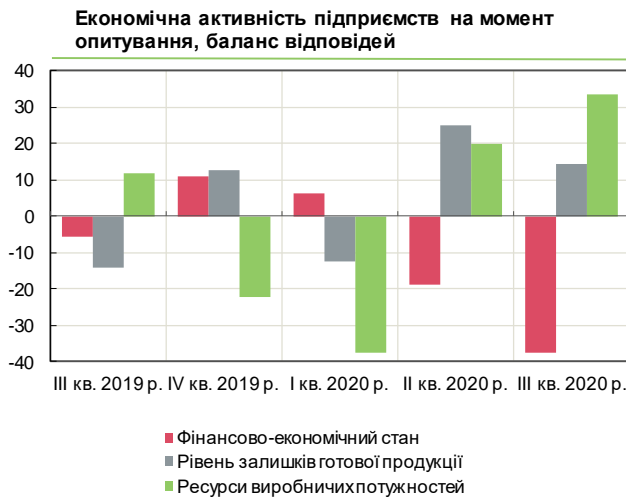
Графік 1

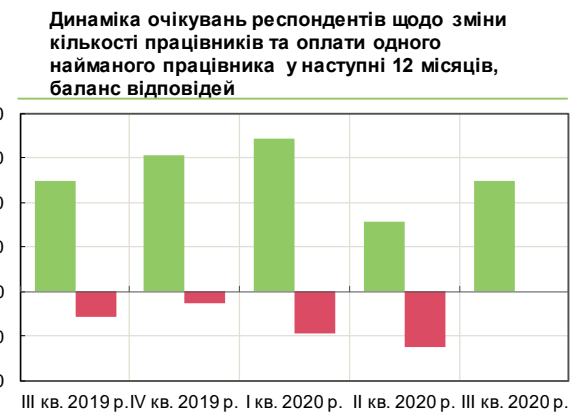
Графік 2

Графік 3

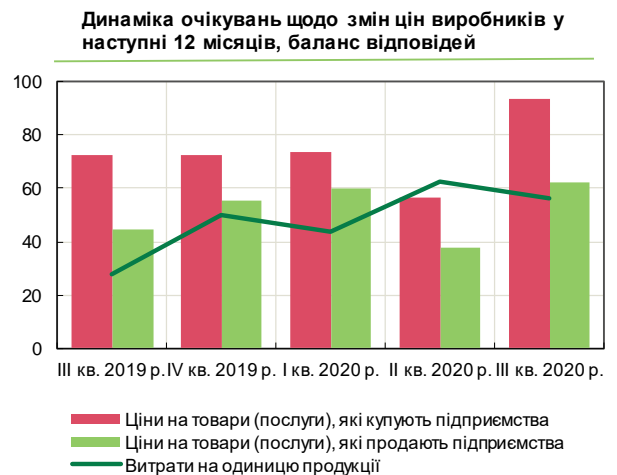
Графік 4

Графік 5

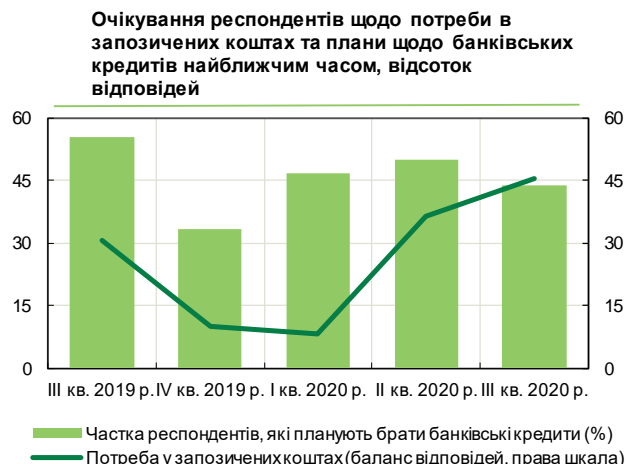
Графік 6

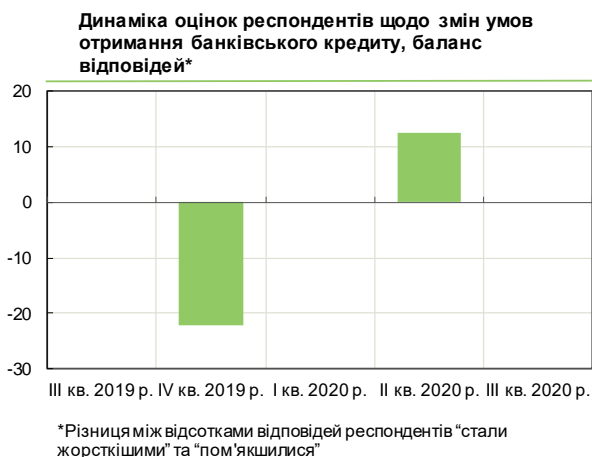
Графік 7

Графік 8

Графік 9

Графік 10

